

Víte, jaké svátky vyplňovaly zimní čas? Jak je naši předkové prožívali a jaké tradice dodržovali?

Pojďte s námi zjistit, jaké byly zvyky, když nastala...

3. NEDĚLE POSTNÍ

Jak se 3. neděli postní říkalo?

3. neděle postní má název „kýchavá“.

Zjisti, kdy bude letos 3. neděle postní:

Nápověda: Popelční středa je 17. 2. 2021.

Jaké byly zvyky?

V minulosti se o této neděli vzpomínalo na oběti moru a lidé si v prosebných pobožnostech vyprošovali zdraví.

Proč se při kýchnutí říká „Pozdrav Pán Bůh“?

Původ této odpovědi pochází z dob morových epidemií. Nemoc se zpočátku projevovala kýcháním, a z obavy před nákazou se proto na kýchnutí začalo odpovídat: „Pomáhej Pán Bůh“, nebo „Pozdrav Pán Bůh“. Pozdravení při kýchnutí bylo tedy přáním zdraví či uzdravení a bývalo znakem slušného vychování.

Říkalo se, že kdo na kýchavou neděli třikrát kýchne, celý rok ani nezastůně. Jinde se říkalo, že kolikrát kdo kýchne, tolik roků bude živ nebo za tolik let zemře. Kýchání na 3. neděli postní tedy bylo žádoucí.

Smělo se o 3. neděli postní kýchat?

Jak si kýchnutí lidé přivolávali?

V dobách, kdy nehrozily morové epidemie, lidé věřili, že kýchnutí pročistí tělo, a snažili se ho vyvolat kýchacími prášky ze sušených bylin a později šňupacími tabáky. Šňupání se těšilo velké oblibě u šlechty a bohatých měšťanů, ale populární bylo také mezi lidmi na venkově.

Dokážeš vybrat rostliny, které mají dráždivý účinek a vyvolávají kýchnutí?

Na venkově býval oblíbený kýchací prášek z rozemletých sušených plodů stromu *Aesculus hippocastanum*, který výborně pročistil dutiny při nachlazení.

Poznáš podle větvičky, jaký strom se skrývá pod uvedeným latinským názvem? Které plody jsou jeho?

Kýchavice bílá

Konvalinka vonná

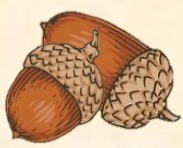
Čemeřice

Tabák

Správná odpověď: Všechny uvedené rostliny obsahují dráždivé látky a přidávaly se do kýchacích prášků. Přestože některé jsou jedovaté a zdraví příliš neprosplívají.

Znakem slušného vychování je ohleduplnost při kýchnutí. Co je správně a co je špatně? ✓ ✗

žaludy

kaštiny

bukvice

